

ਪਰਲੇ ਪਾਰ

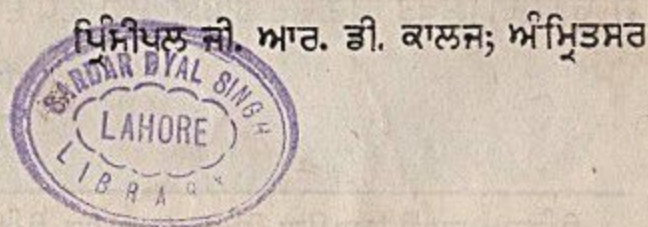
“ਆਸੀ” ਲਾਇਲਪੁਰੀ

G. 92

16/4

ਖਿੜੀਆਂ ਕਲੀਆਂ, ਟਹਿਕਦੇ ਗੁੰਝੇ, ਮਹਿਕਦੇ ਫੁਲ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ
ਕੁਮਲਾ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਨ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਫਲਦੀ
ਫੁਲਦੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਫੁਲ ‘ਆਸੀ’ ਜੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ
ਖਿੜੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਦਾ ਟਹਿਕਦੇ ਮਹਿਕਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸ: ਸ: ਅਮੋਲ

ਮਿਲਣ ਦੇ ਪਤੇ:—

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿੱਤ ਮੰਦਰ ਬੇਕਲ ਬੁਕ ਏਜੰਸੀ

ਲੁਹਾਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ, ਲਾਹੌਰ

ਚੌਂਕ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਤੀਰ ਜੀ ਦੀ ਰਾਏ

੪੧/੫੨
ਮਾ ੨੬ ੫
30008

ਕਈ ਪੜਚੋਲੀਏ ਨਵੀਨ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਲਗਾ ਹੈ। ਅਜ ਤੋਂ ਦਸ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 'ਆਸੀ' ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਰੀਝ ਵੇਖੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨਵੇਂ ਮਜ਼ਮੂਨ ਤੇ ਨਵੀਆਂ ਧਾਰਨਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਰਸੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇ।

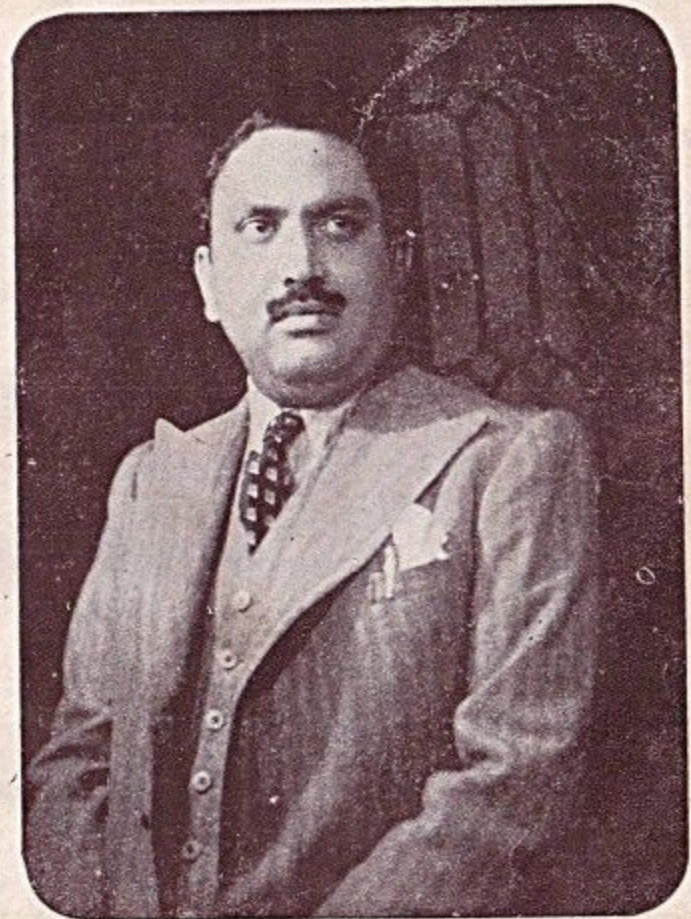
ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਈ ਵਰਤਮਾਨ, ਨਵੀਨ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਉਗਮੇ ਈ ਨਹੀਂ ਸਨ। 'ਆਸੀ' ਜੀ ਆਪਣੀ ਧੁਨ ਵਿਚ ਮਸਤ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਟੇਜ ਉਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਨਵੇਂ ਤੋਲਾਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ 'ਆਸੀ' ਜੀ ਦਾ ਵੀ ਹਿਸਾ ਏ। ਮੈਂ 'ਆਸੀ' ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਛਪਾਉਣ ਉਤੇ ਵਧਾਈ ਦੇਣੀ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰ ਹੋਇਆ ਉਹ ਵਧਾਈਆਂ ਲੈ ਲਵੇਗੀ।

‘ਵਿਧਾਤਾ ਸਿੰਘ ਤੀਰ’

ਪ੍ਰਿੰਟਰ:—ਭਾਈ ਕਸ਼ਮੀਰਾ ਸਿੰਘ 'ਕਸ਼ਮੀਰ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ'
ਬਜ਼ਾਰ ਸੋਢੀਆਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ—ਜੇ. ਡੀ. 'ਮਸਤਾਨਾ' ਗਿਆਨੀ, ਮੈਨੇਜਰ—ਬੇਕਲ ਬੁਕ ਏਜੰਸੀ
ਚੌਂਕ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਪਰਲੋ ਪਾਰ

ਲਾ: ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ 'ਆਸੀ' ਲਾਇਲਪੁਰੀ

ਅਦੀਬ ਆਲਮ

ਐਡੀਟਰ ਤੇ ਮਾਲਕ 'ਡੇਲੀ ਬਿਜ਼ਨਸ' ਲਾਇਲਪੁਰ

ਪਰਲੇ ਪਾਰ

ਮਿਸਟਰ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ 'ਆਸੀ' ਨੂੰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸੋਲਾਂ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਚਾਨਣਾ ਤੇ ਏਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ 'ਪਰਲੇ ਪਾਰ' ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਏ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਫੁਲਵਾੜੀ ਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਨਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਦੂ ਦਾ ਹਥ ਫੇਰ ਕੇ ਸੁਭਾ ਨੂੰ ਅਚਰਜ ਮਸਤੀ ਨਾਲ ਰੰਗ ਦੇਂਦੀ ਏ ਤੇ ਜੀਅ ਇਹੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ; ਜੇ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਪਏ ਪੜ੍ਹੀਏ।

ਮੈਂ ਆਸੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਜ਼ਮੂਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਤਮਸੀਲਾਂ ਤੇ ਅਲੰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਏਨਾਂ ਪਸੰਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਅਕਸਰ 'ਸੁੰਦਰ ਬਿਆਨ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੁੰਨਾਂ।

ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਨਾ ਕਿ ਹੁਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਵਿਚ ਦੇਹਧਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਦਰਤ ਨੇ 'ਆਸੀ' ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕਲਮ ਫੜਾਈ ਏ ਤੇ ਇਹੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਏ ਤੱਤ ਏ। ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਖਿਆਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਤੇ ਮਜ਼ਮੂਨ ਨੂੰ ਭਾਰਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਉਹ ਗੁਣ ਏ ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚ ਡਿੱਠਾ ਗਿਆ ਏ।

ਡੂੰਘੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦਿਲ ਦੁਨੀਆਂ ਜਹਾਨ ਵਲੋਂ ਪੀਡਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਨਰਮ ਤੇ ਨਾਜ਼ਕ ਬਣਾ ਦੇਣਾ, ਇਹ ਅਕਸਰ ਵਡੇ ਵਡੇ ਕਵੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉੱਚੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਗੇ ਉਹ ਫਲਾਸਫਰ ਵਾਂਗ ਇਹੋ ਖਿਆਲ ਕਰਦੇ ਨੇ ਜੇ ਇਨਸਾਨ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨ ਤੇ ਇਹਦਾ ਫਰਜ਼ ਏ, ਜੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.